

Remissvar

Det öppna Skåne 2030

Skånes regionala utvecklingsstrategi

Studieförbundet Vuxenskolan Skåne vill härmed lämna vårt remissvar på Skånes regionala utvecklingsstrategi, nedan förkortad till RUS.

Studieförbundet Vuxenskolan är ett av tio statsbidragsberättigade studieförbund med folkbildande verksamhet i Skåne. Vi är, tillsammans med övriga studieförbund, en av de många utvecklingsaktörer som bidrar till Skånes regionala utveckling.

Studieförbundet Vuxenskolan bedriver verksamhet i Skånes alla kommuner och genomför varje år ca 5 300 kurser och studiecirkelar med 42 000 deltagare i Skåne. Vi arrangerar ca 3 000 kulturprogram med drygt 150 000 besökare årligen. Vi samarbetar regionalt med ett tiotal organisationer och lokalt med flera hundra föreningar, grupper och nätverk.

Mot denna bakgrund väljer vi, trots att vi inte bjudits in som remissorgan, att svara på RUS.

I vårt remissvar väljer vi att ge inspel på RUS:en och regional utveckling som helhet, inte genom att kommentera avsnitt för avsnitt. Även om folkbildningen främst berörs i avsnitten *Skåne ska erbjuda livskvalitet och framtidstro; Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor* samt *Skåne ska stärka mångfalden av goda livsmiljöer*.

Studieförbundet Vuxenskolan var aktiva i processen med att ta fram den förra Regionala utvecklingsstrategin och ser generellt positivt på den revidering som gjorts i den utvecklingsstrategi som nu är på remiss. Framförallt ser vi att den har blivit tydligare och mer konkret i sitt innehåll.

Det är positivt att RUS genomgående lyfter fram den idéburna sektorn och dess roll för regional utveckling. Likaså att den anger som ambition att kulturlivet och idéburen sektor ska stärkas för att skapa sammanhållning, personlig utveckling och drivkraft.

Folkbildningen utgör förvisso en del av den idéburna sektorn, men bör synliggöras mer i RUS än bara när det kommer till det livslånga lärandet. Studieförbunden har ett tydligt uppdrag från samhället att stärka och utveckla demokratin, att stärka människors egenmakt, att utjämna utbildningsklyftor och att ge fler tillgång till att uppleva och utöva kultur. Det ger studieförbunden en särart i förhållande till andra idéburna organisationer. Folkbildningens samhällsuppdrag bör få genomslag i RUS.

Särskilt ser vi behov av detta när det gäller att alla ska kunna vara med i skapandet av ett demokratiskt samhälle, där vi främjar en stark deltagardemokrati men också när det gäller att stärka individens egen kraft och frihet, samt att stärka kulturens roll.

Inte minst ser vi att det är viktigt för människor som traditionellt har haft svårt att ta aktiv del i det demokratiska samhället, i utbildningsväsendet och i kulturlivet, som till exempel personer med intellektuell funktionsnedsättning. Här önskar vi att RUS tydligare lyfter fram vikten av full delaktighet i samhället och att det kräver aktiva insatser, att dessa ska ske utifrån individens val och inte definieras av samhället.

Ett viktigt perspektiv som berörs i allmänna termer i RUS är frågan om förhållandena stad och landsbygd i Skåne. Vi ser idag en debatt och rörelse där klyftan mellan stad och land blir allt påtagligare och där många av de samtida problem och utmaningar bottenar i, eller förstärks av, skillnaden mellan landsbygder, mindre samhällen och städer. Genom studieförbunden som starka folkbildningsaktörer kan människor, tillsammans med andra, skapa ett pulserande och aktivt kultur- och bildningsliv i hela Skåne. SV har folkbildande verksamhet i Skånes alla kommuner, vi har ett nätverk av flera hundra lokala föreningar och nätverk på små orter och i stora städer. Vi har förutsättningar att såväl ge tillgång till kultur och bildning över hela Skåne, som att skapa samverkan mellan stad och land och visa på det starka beroendet de olika livsmiljöerna har för varandra. Detta berörs inte i någon större omfattning i RUS.

Det är en stor vinst i den reviderade RUS:en att kopplingen till Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen har stärkts. Hållbar utveckling handlar om en helhetssyn som länkar samman ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Till detta vill vi gärna tillfoga demokratisk hållbarhet, som bygger på ökad kunskap, bildning, engagemang och lokal förankring. Det är viktigt att det regionala hållbarhetsarbetet omfattar alla de dimensionerna och värderar/premierar insatser och innovationer för social och demokratisk hållbarhet lika högt som de för ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

RUS tas fram av Region Skåne, men ägs gemensamt av alla utvecklingsaktörer. Det är en styrka men också en svaghet. Det är i många fall oklart vem som ansvarar för de olika ambitionerna och viljeinriktningarna som lyfts fram. Till exempel står det tydligt att "kulturlivet och idéburen sektor ska stärkas", men vem ska göra det? Det är lätt att förväntningarna landar på Region Skåne, som ändå måste ses som huvudägare till RUS. Ansvarsfrågan och rollfördelningen är viktig att ta med sig i nästa steg.

För att RUS ska bli ett tydligare gemensamt styrdokument och att fler ska känna ägarskap och delaktighet i den, är det lämpligt att satsa på att regelbundet lyfta fram goda exempel på insatser och verksamheter som görs i RUS andra. Stora som små. Att visa upp och berätta om aktörerna och deras betydelsefulla verksamhet och sätta det i RUS ramverk.

Avslutningsvis vill vi framföra att Studieförbundet Vuxenskolan är något förvånade och besvikna på att folkbildningen, varken i form av Skånes studieförbund i Samverkan eller Skånes folkhögskolor i samverkan, finns med på sändlistan över remissinstanser. Det är anmärkningsvärt mot bakgrund av att Region Skåne, genom regionala utvecklingsnämnden och regionala kulturnämnden slutit en överenskommelse med folkbildningen i Skåne i syfte att synliggöra och stärka folkbildningens bidrag till den regionala utvecklingen.

För Studieförbundet Vuxenskolan Skåne

Åsa Björk
Regionchef